ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ

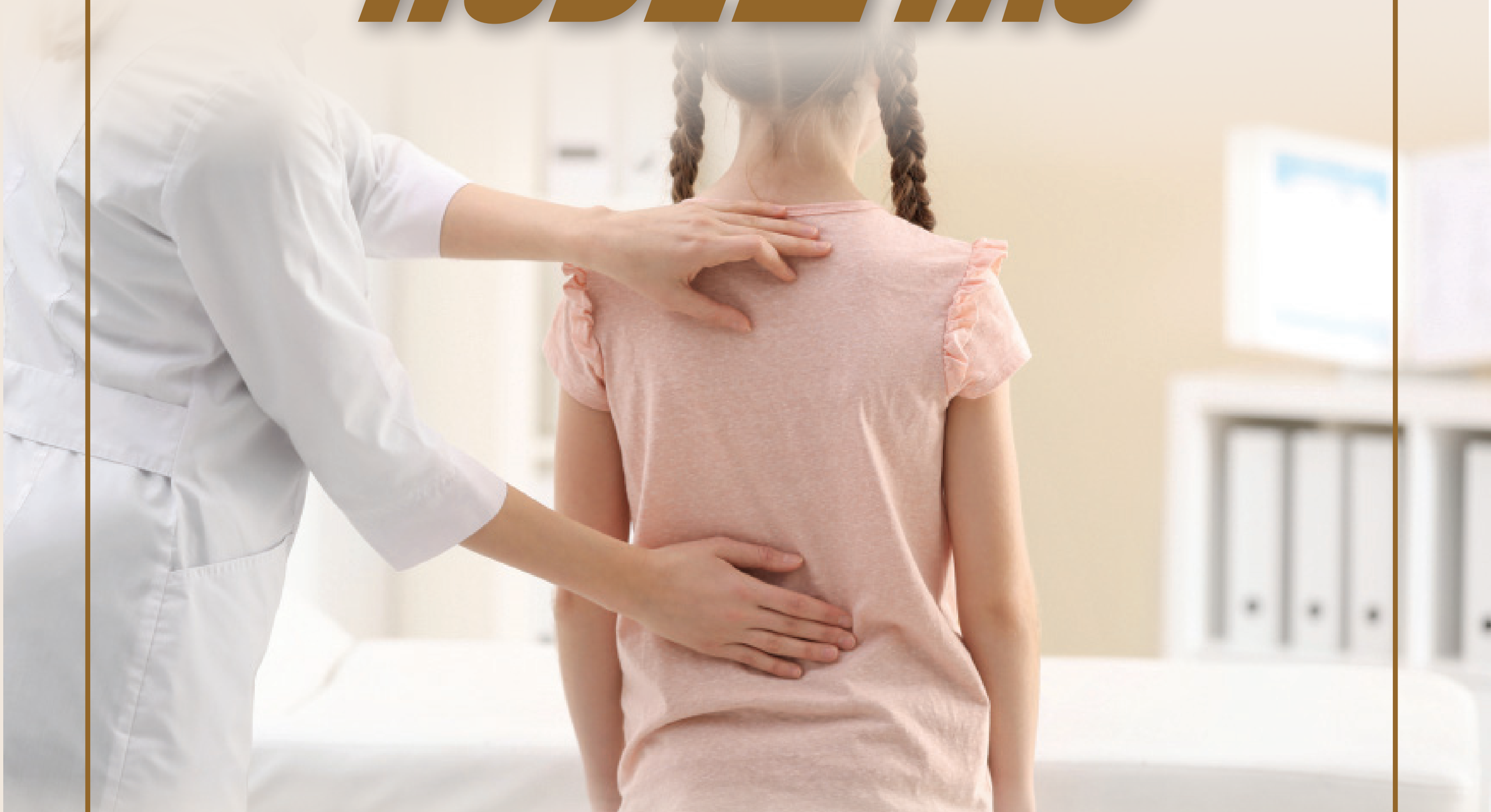

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2023/2024 ГОДИНА

СКОПЈЕ, 2024

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

И З В Е Ш Т А Ј

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2023/2024 ГОДИНА

Скопје, 2024

Издавач: ЈЗУ - ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Стручна обработка: Оддел за здравствена промоција и следење на болести

Автор: Прим. д-р Весна Стамболиева

Уредник: Проф. д-р Елена Ќосевска

Статистичка обработка: **Центри за јавно здравје на Република Северна Македонија**

Техничка подготовка:

Сузана Дунгевска
Борче Андоновски

Печати:

Тираж:

СОДРЖИНА

ВОВЕД 7

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023/2024 ГОДИНА 7

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта 9

б) Систематски прегледи на учениците во средни училишта 11

в) Систематски прегледи на студентите 12

II. СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023/2024 ГОДИНА 12

а) Во основните училишта 12

б) Средни училишта 14

в) Студенти 15

III. КОНСТАТАЦИИ 16

IV. ПРИЛОЗИ 17

Врз основа на член 16 ставови (2) и (3) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 153/19, 180/19, 275/19, 77/21, 122/21, 178/21, 150/22, 236/22, 199/23, 236/23 и 263/23), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 16 јануари 2024 година, донесе Програма за систематските прегледи на учениците и студентите во РСМ за 2024 година,(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 17/24 од 24.01.2024), според која ЈЗУ-Институт за јавно здравје - Скопје, изготви

И З В Е Ш Т А Ј
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2023/2024 ГОДИНА

ВОВЕД

Овој Извештај има за цел да ја прикаже реализацијата на целите, содржините и обемот на извршените активности предвидени со Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите за 2024 година.

Согласно Програмата, систематските прегледи се извршуваат во зависност од возраста на учениците и студентите и тоа: во основното образование во I, III, V,VII и IX-то одделение, во средното образование во I и IV година и во високото образование во првата година.

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023/2024 ГОДИНА

Во учебната 2023/2024 година бројот на учениците од основно и средно образование, како и на студентите кои биле подлежни, согласно добиените податоци од збирните извештаи за систематски прегледи на учениците и

студентите во Република Северна Македонија за 2024 година изнесува 75280 (Табела 1).

Табела 1

Година	В К У П Н О			ОСНОВНО УЧИЛИШ.			СРЕДНО УЧИЛИШТЕ			СТУДЕНТИ		
	подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани	
		број	%		број	%		број	%		број	%
2022/23	74373	65390	87,9	55443	48606	87,7	18670	16524	88,5	260	260	100
2023/24	75280	65700	87,3	56123	49072	87,4	19103	16574	86,8	54	54	100
Индекс 2024/23	101,2	100,5		124,1	100,9		102,3	100,3		20,8		

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

**Податоците во табела 1 за 2023/2024г. покажуваат зголемување на бројот на подлежни и прегледани ученици.

Со систематски прегледи во 2023/2024 година прегледани се вкупно 65700 ученици и студенти или 87,3% од подлежните. Споредено со претходната година се забележува минимално зголемување на бројот на прегледани со систематски прегледи.

Опфатеноста на учениците со систематски прегледи во основните училишта не е задоволителна и изнесува 87,4%, што е за 0,3% помала од претходната година. Опфатеноста кај учениците во средното образование изнесува 86,8% и е за 1,7% помала од претходната година. Кај студентите систематските прегледи кои се реализирани кај само 54, и тоа во Скопје ни еден, заради не комплетирање на тимот(нема офталмолог)во Студентската поликлиника кој треба да ги извршува систематските прегледи. Заради тоа студентите воопшто не се прегледувани 9.

Во 2023/2024г. реализацијата на извршените систематски прегледи на учениците од основните училишта не е задоволителна, исто како и кај учениците од средните училишта,т.е. не се задоволува предвидениот стандард од 90-95% од подлежните.

Дијаграм 1 Прегледани ученици и студенти со систематски прегледи во РСМ, период 2014-2024

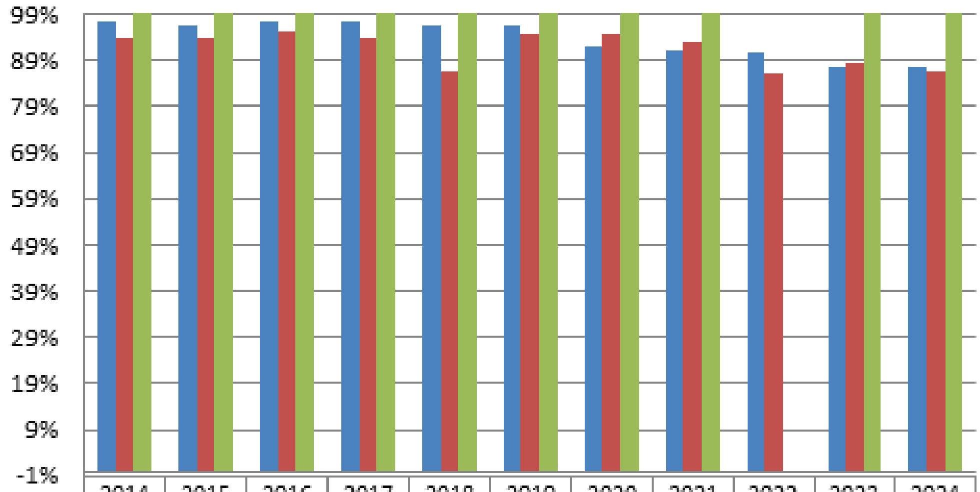

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Основни училишта	97,2%	96,7%	97,3%	97,5%	96,4%	96,3%	91,9%	91,2%	90,5%	87,7%	87,4%
Средни училишта	94,0%	94,0%	95,3%	94,0%	86,5%	94,8%	94,9%	92,7%	86,2%	88,5%	86,8%
Студенти	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	0	100,0%	100,0%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

На прикажаниот дијаграм 1 се забележува дека опфатот на ученици и студенти во периодот 2014-2024 година е прилично константен, со вкупен опфат меѓу 86.2 и 100%, што значи дека во анализираниот период опфатот е во рамките на предвидениот стандард, со исклучок кај учениците во основните училишта во 2023 и 2024г. и кај учениците во средните училишта во 2018 година – 86.5%, во 2022г. – 86.2% во 2023-88,5% и во 2024г.-86,8%.

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта

Во текот на 2023/2024 година систематските прегледи на учениците во основните училишта се вршени според возраста односно по одредени одделенија. Според добиените извештаи од здравствените организации за извршени прегледи и подлежни за преглед ученици, постигнат е следниот опфат на прегледаните ученици:

I одделение: од предвидените 14.460 ученици прегледани се 12.718 или 87,9% и не го задоволува општиот стандард.

III одделение: од предвидените 14.515 ученици прегледани се 12.637 или 87,1% што не го задоволува предвидениот стандард.

Дијаграм 2 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во основните училишта во РСМ, 2023 и 2024

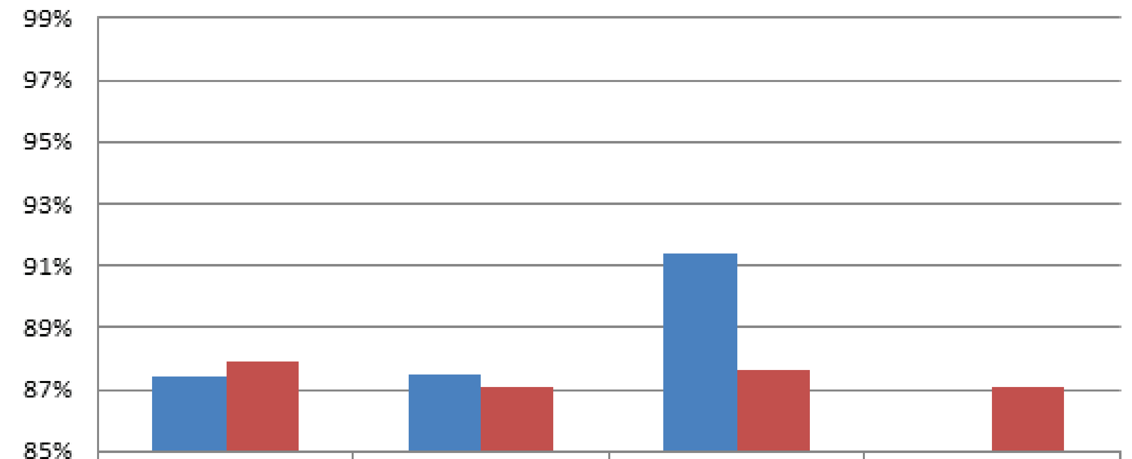

	I одделение	III одделение	V одделение	VII одделение
2023	87,4%	87,5%	91,4%	84,6%
2024	87,9%	87,1%	87,6%	87,1%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

V одделение: од предвидените 13.321 ученици прегледани се 11.668 или 87,6%, и не е во предвидениот стандард.

VII одделение: од предвидените 13.827 ученици прегледани се 12.049 или 87.1% што не е во предвидениот стандард.
(Дијаграм 2).

> ***Опфатеноста на прегледаните ученици во III и VII одделение е најмала, споредувајќи ја со опфатеноста на учениците во другите одделенија.***

Обемот на извршените систематски прегледи во основното образование по региони е прикажан во табела 2 во прилог.

Може да се констатира дека во поголем број на региони, обемот на извршените систематски прегледи е во рамките на предвидениот стандард, со исклучок во Крива Паланка, Неготино,Скопје и Штип во кои обемот е под предвидениот стандард.

Во општините Македонски Брод, Виница, Гевгелија, Дебар, Делчево, Кавадарци, Кочани, Крушево, Кратово, Прилеп, Пробиштип, Радовиш, Струга, Струмица и Тетово не се реализирани систематски прегледи во оваа година, исто како и минатата.

б) Систематски прегледи на учениците во средни училишта

Според Програмата, во средните училишта систематските прегледи се извршуваат во I и IVгодина. Во 2023/2024 година систематските прегледи се извршени во следниот обем:

I година: од предвидените 10.451 ученици, прегледани се 9.110 или 87.2% со што опфатеноста не е во рамките на предвидениот стандард.

IV година: од предвидените 8.652 ученици, прегледани се 7.464 или 86,3% со што опфатеноста не е во предвидениот стандард

(Дијаграм 3).

Дијаграм 3 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во средни училишта во РСМ, 2023 и 2024

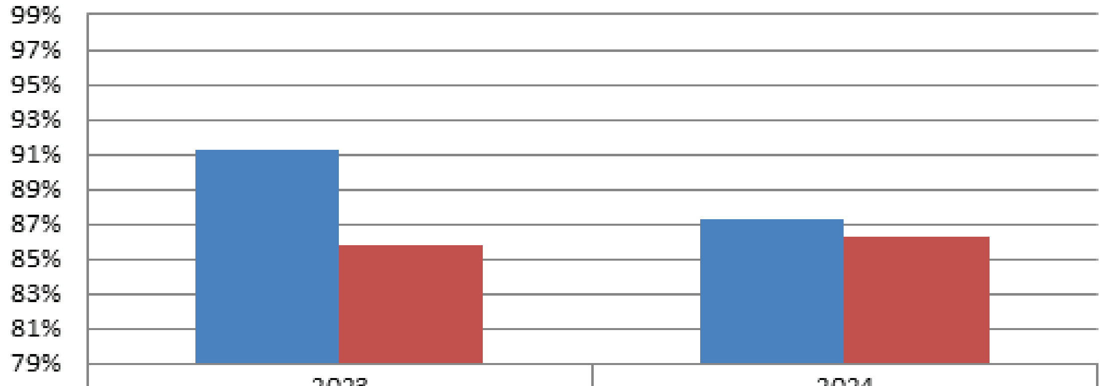

	2023	2024
I клас	91,2%	87,2%
IV клас	85,8%	86,3%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Во табела 3 (во прилог) даден е приказ на реализација на систематските прегледи на учениците во средните училишта по региони, од кој се гледа дека во поголем број региони не се направени, а во Куманово има и незадоволителен опфат од 74,8% .

Систематските прегледи се реализирани само во 5 општини, а во сите останати не се.

Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците во средните училишта не е задоволителна, во голем број општини не

се ни направени, затоа е потребно да се преземат напори за реализирање на истите, како и зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

в) Систематски прегледи на студентите

Обемот на извршените систематски прегледи на студентите во Републиката во учебната 2023/2024 година изнесува 100%, но само на 54 студенти од Охрид. Останатите студенти не се прегледани, заради не комплетирање на тимот(нема офталмолог)во Студентската поликлиника кој треба да ги извршува систематските прегледи. Заради тоа студентите воопшто не се прегледувани.
Табела 3 (во прилог)

II. СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2023/2024 ГОДИНА

Од добиените извештаи за систематски прегледи може да се констатира дека најголемиот дел од содржините предвидени со Програмата во целост се застапени. Деталниот преглед на содржините на извршени систематски прегледи е прикажан во табела 4 (во прилог).

Утврдени патолошки состојби при извршени систематски прегледи на ученици и студенти во 2023/2024 година

а) Во основните училишта

Деформитетите, лошото држење на телото и пречки на видот и мотилитетот, се најзастапените патолошки состојби утврдени при извршувањето на систематските прегледи кај учениците од основното образование.

Деформитетите на ’рбетен столб и граден кош се евидентирани кај 8129 ученици или 16,6% од вкупно прегледаните; следат ***деформитетите на стопалото*** евидентирани кај 6501 ученик или 13,2% од прегледаните; следи ***лоша хранетост на телото*** евидентирана кај 5242 ученика и 10,7% од прегледаните; следат ***пречки на видот и мотилитетот*** кај 5117 ученици или 10,4%.

На четвртото место по застапеноста е лошото држење на телото застапена кај 2527 ученици или 5,1% од прегледаните.

Во споредба со претходната година, за сите претходно наброени патолошки состојби постои зголемување на бројот на утврдените патолошки состојби кај прегледаните ученици во 2024 во однос на 2023 година.

Деформитетите на 'рбетниот столб и градниот кош се најзастапени во III и VII одделение, а деформитетите на стопалото најмногу се застапени кај учениците од I-то и III-то одделение.

(табела 5 во прилог)

Лоша развиеност на телото е забележана кај 1712 ученици или 3,5% од прегледаните. Во споредба со претходната година забележана е поголема застапеност во 2024 во однос на 2023 година - од 1,8% (дијаграм 4).

Дијаграм 4. Утврдени патолошки состојби кај ученици во основно образование во РСМ, 2023 и 2024

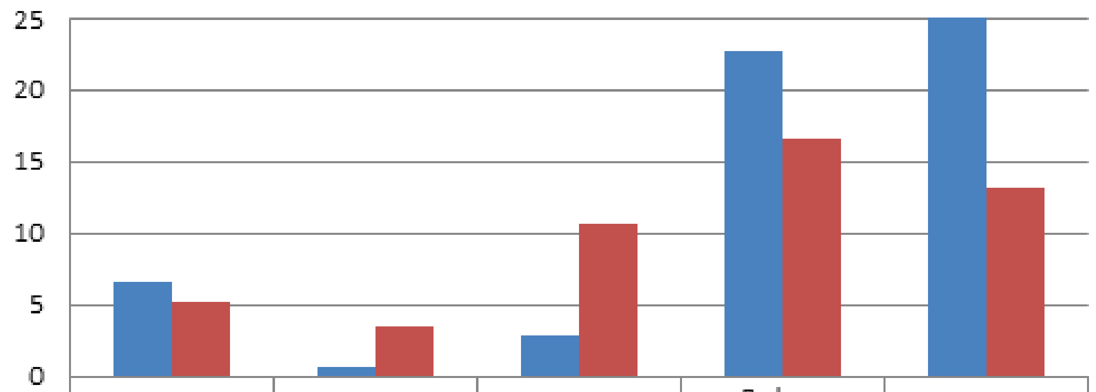

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2023	6,6	0,6	2,9	22,7	27,7
2024	5,1	3,5	10,7	16,6	13,2

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Кај 5117 ученици или 10,4% од прегледаните се најдени пречки на видот и мотилитетот, што е поголема застапеност во споредба со претходната година, кога биле евидентирани кај 1766 од прегледаните; конгенитални срцеви аномалии се најдени кај 50 или 0,1% (за 12 помалку во споредба со претходната година), а стекнати кај 12 ученици.

Вошливоста е евидентирана кај 15 ученици, додека ***недоволната хигиена на телото*** е констатирана кај 647 или 1,3% од прегледаните ученици, што е за 43,5% повеќе во споредба со претходната година.

Лабораториските прегледи на крвта за хемоглобин, според доставените извештаи, се извршени кај 72,4% од прегледаните ученици. При тоа е најден хемоглобин под 10 гр.% кај 1594 ученици или 3,2% од прегледаните на хемоглобин, што е повеќе во споредба со претходната година (1284)

Преглед на урина е извршен кај 21690 ученици или 44,2% од вкупно прегледаните, при што е најден албумен кај 495 ученици или 1% од прегледаните на албумен во урина. Претходната година, преглед за присуството на албумен во урината бил извршен кај вкупно 3997 ученици, или 53,7% од прегледаните; албумен бил детектиран кај 1% од прегледаните.

При ***стоматолошките прегледи*** најден е кариес кај 6646 ученици или 13,5% од прегледаните што е повеќе во споредба со претходната година. Ортодонтските аномалии се најдени кај 1860 ученици или 3,8% од прегледаните, што е за 980 или 111% повеќе во споредба со претходната година.

б) Средни училишта

Кај учениците од средните училишта од најдените патолошки состојби најзастапени се ***деформитетите на рбетниот столб и градниот кош*** кај 2057 ученици или 12,4% од вкупно прегледаните; следат ***деформитетите на стопалото*** кај 1383 ученици или 8,3% од прегледаните; потоа се ***пречките на видот и мотилитетот*** кај 1349 или 8,1% од прегледаните. Кај помладите возрасти на учениците, односно учениците од основните училишта застапеноста на вакви најдени пречки е дури четири пати поголема.

Лошото држење на телото биле констатирани кај 1342 ученици или 8,1% од вкупно прегледаните.

Конгенитални срцеви аномалии најдени се кај 38 ученици или 0,2%, додека ***стекнати*** кај 7 од прегледаните ученици.

Вошливоста не е констатирана кај прегледаните ученици, исто како и во минатата година.

(Табела 6, дијаграм 5).

Лабораториски прегледи на крв за хемоглобин се извршени кај 10294 ученици или 62,1% од прегледаните, при што е најден ***хемоглобин*** под 10 гр.% кај 364 ученици или 2,2% од прегледаните на хемоглобин (472 или 8.3% во претходната година).

Дијаграм 5 Утврдени патолошки состојби кај ученици во средни училишта во РСМ, 2023 и 2024

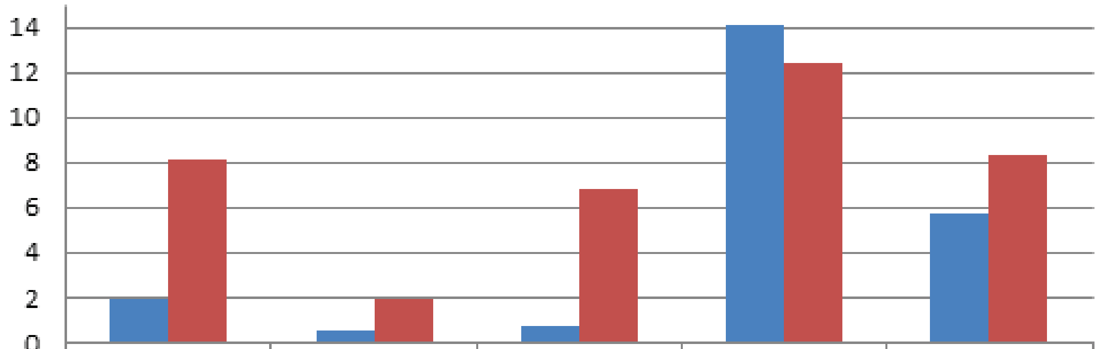

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2023	1,9	0,5	0,7	14,1	5,7
2024	8,1	1,9	6,8	12,4	8,3

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Кај 4324 ученици или 26,1% (317 или 5,6% во минатата година) е извршен преглед на ***албумен во урина***, а позитивен албумен е најден кај 99 ученици или 0,6% од прегледаните на албумен (6 или 0,1% во претходната година).

При извршените ***стоматолошки прегледи*** кариес е најден кај 2189 ученик или 13,2% од прегледаните (761 или 13,3% е најдениот ***кариес*** кај учениците од претходната година). ***Ортодонтските аномалии*** се регистрирани кај 601 ученик или 3,6% (291 или 5.1% се регистрирани во минатата година).

Табела 6, дијаграм 5

в) *Студенти*

Систематските прегледи на студентите во Републиката во учебната 2023/2024 година не се реализирани, поради не комплетирање на тимот за извршување на систематски преглед (нема офталмолог) во Студентската поликлиника. Заради тоа студентите воопшто не се прегледани.

III. КОНСТАТАЦИИ

1. Од добиените податоци од здравствените установи за реализирани систематски прегледи според Програмата за систематски прегледи за 2023/2024година, прегледани се вкупно 65700 ученици или 87,3% од подлежните, и не го задоволува предвидениот стандард од 90-95%. И во претходната година опфатеноста не задоволува и изнесувала 87,9%. Кај учениците во основното образование изнесува 87.4%, додека кај учениците во средното образование изнесува 86,8%. Кај студентите систематските прегледи не се пријавени дека се реализирани, поради не комплетирање на тимот за извршување на систематски преглед (нема офталмолог) во Студентската поликлиника.

2. Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците во средните училишта не е задоволителна, и потребно е да се преземат напори за зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

3. Предвидените содржини на систематските прегледи според Програмата не задоволуваат во поглед на лабораториските испитувања (на крв -хемоглобин, урина-албумен и фецес за цревни паразити) кои се извршуваат во недоволен обем или воопшто не се извршуваат во некои региони.

4. Се ова гореизложеното наметнува, преземање мерки за подобрување на спроведувањето на Програмата за систематски прегледи на ученици и студенти, посебно во однос на последователната опфатеност на учениците и студентите во здравствените ординации со цел за санирање на најдените состојби.

5. Со оглед на промените во образовниот систем и воведување на 9-то одделение во основното образование, неопходно е Министерството за здравство на РСМ да превземе активности за да се направи промена на збирниот образец за евиденција на систематски прегледи кај ученици и студенти.

IV. ПРИЛОЗИ

Табела 2 Извршени систематски прегледи на ученици во основните училишта во Република Северна Македонија во 2024 година

	Вкупно подлежни	Прегледани		Одделенија			
		Број	%	I одд.	III одд.	V одд.	VII одд.
Р.МАКЕДОНИЈА	56123	49072	87,4	12718	12637	11668	12049
Берово	120	120	100,0	15	26	24	55
Битола	1590	1466	92,2	758	0	708	0
Мак.Брод	188	188	0,0	48	32	38	70
Валандово	384	384	100,0	97	88	97	102
Велес	1460	1460	100,0	0	351	363	746
Виница	458	439	0,0	77	95	71	196
Гевгелија	103	103	0,0	23	25	32	23
Гостивар	1905	1766	92,7	429	500	408	429
Дебар	763	763	0,0	178	197	191	197
Делчево	436	432	0,0	88	85	70	189
Д.Хисар	105	105	100,0	43	0	62	0
Кавадарци	0	0	0,0	0	0	0	0
Кичево	326	326	100,0	326	0	0	0
Кочани	1128	989	0,0	204	205	212	368
Кратово	185	175	0,0	26	55	42	52
Кр.Паланка	707	625	88,4	131	163	168	163
Крушево	255	255	0,0	58	70	77	50
Куманово	4138	3823	92,4	1011	950	954	908
Неготино	360	308	85,6	140	151	0	17
Охрид	1630	1630	100,0	326	432	399	473
Прилеп	2071	2071	0,0	515	570	472	514
Пробиштип	507	483	0,0	170	87	109	117
Радовиш	245	233	0,0	51	64	63	55
Ресен	0	0	0,0	0	0	0	0
Св.Николе	139	131	94,2	28	36	25	42
Скопје	28771	23351	81,2	6219	6187	5340	5605
Струга	432	423	0,0	100	128	109	86
Струмица	2899	2674	0,0	668	700	710	596
Тетово	2692	2441	0,0	587	654	598	602
Штип	2126	1908	89,7	402	786	326	394

*Пехчево е собрано со Берово
* Ростуше е собрано со Гостивар
Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 3 Извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2024 година

	Вкупно подлежни	Средни училишта				Студенти		
		Прегледани		I клас	IV клас	Прегледани		
		Број	%			Подлежни	Број	%
Р.МАКЕДОНИЈА	19103	16574	86,8	9110	7464	54	54	100,0
Берово	13	13	100,0	0	13			
Битола	883	797	90,3	0	797			
Мак.Брод	0	0	0,0	0	0			
Валандово	91	91	100,0	42	49			
Велес	0	0	0,0	0	0			
Виница	103	102	0,0	60	42			
Гевгелија	0	0	0,0	0	0			
Гостивар	0	0	0,0	0	0			
Дебар	302	299	0,0	140	159			
Делчево	0	0	0,0	0	0			
Д.Хисар	74	74	0,0	38	36			
Кавадарци	0	0	0,0	0	0			
Кичево	0	0	0,0	0	0			
Кочани	360	335	0,0	159	176			
Кратово	80	80	0,0	44	36			
Кр.Паланка	261	241	0,0	111	130			
Крушево	58	58	0,0	34	24			
Куманово	2184	1633	74,8	954	679			
Неготино	0	0	0,0	0	0			
Охрид	1000	1000	100,0	468	532	54	54	100,0
Прилеп	0	0	0,0	0	0			
Пробиштип	124	124	0,0	64	60			
Радовиш	245	221	0,0	123	98			
Ресен	113	113	0,0	56	57			
Св.Николе	165	153	0,0	67	86			
Скопје	5511	4652	0,0	3242	1410			
Струга	1050	1050	0,0	604	446			
Струмица	1155	1040	0,0	598	442			
Тетово	3338	2789	0,0	1454	1335			
Штип	1993	1709	0,0	852	857			

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 4 Содржина на извршени систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија во 2024 година

Утврдена состојба			Основни		Средни		Студенти	
			мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени
Вкупно прегледани			24997	24075	8253	8321	20	34
Чистота на телото	добра		24689	23736	8103	8180	20	34
	лоша		308	339	150	141	0	0
Вошливост			4	11	0	0	0	0
Држење на телото	добра		23686	22859	7417	7815	20	34
	лоша		1311	1216	836	506	0	0
Развиеност на телото	добра		22151	21548	7396	7482	20	34
	средна		1905	1756	718	345	0	0
	лоша		941	771	121	105	0	0
Хранетост на телото	добра		20391	19925	7418	7681	20	34
	средна		1762	1752	158	183	0	0
	лоша		2844	2398	677	457	0	0
Деформации на рбетниот столб	кифоза	неозначена	1252	853	376	227	0	0
		изразена	90	79	14	10	0	0
	сколиоза	неозначена	1830	1593	420	346	0	0
		изразена	88	108	83	97	0	0
	лордоза	неозначена	143	145	13	56	0	0
		изразена	9	12	0	1	0	0
Дефор.на град.кош			1194	733	308	106	0	0
Дефор.на стопалото			3624	2877	738	645	0	0
Дефор.на др.делови на костурот	еднострано		320	254	68	83	0	0
	двострано		20	33	72	129	0	0
Пречки на видот и мотилитет	страбизам		1081	1235	309	257	0	0
	нистагмус		1048	1128	178	248	0	0
	слеп.за бои		320	305	144	213	0	0
Оштетување на слухот	еднострано		45	42	3	0	0	0
	двострано		3	2	9	9	0	0
Кариес	I степен		2372	2251	965	877	0	0
	II степен		1046	977	177	170	0	0
Парадентопатија			9	11	48	45	0	0
Ортодонски аномалии			970	890	287	314	0	0
Срцеви мани	конгенит.		25	25	17	21	0	0
	стечени		6	6	5	2	0	0
Психич.развиеност			122	59	20	6	0	0
Говорни мани			396	209	34	5	0	0
Хемоглобин	под 10 гр%		812	781	112	252	0	0
	10 - 13 гр%		10643	10890	2679	2858	0	0
	над 13 гр%		8767	7848	2699	1694	0	0
Албумин во уреата	позитивен		256	239	72	27	0	0
	негативен		10795	10400	2345	1880	0	0
Измет на цревни паразити	позитивен		0	0	0	0	0	0
	негативен		0	0	0	0	0	0
Алергиски заболувања	да		6	5	3	0	0	0
	не		3	1	0	0	0	0
Сите останати хрон.патолошки состојби			379	274	207	139	0	0

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 5 Утврдена сосотојба при извршени систематски прегледи на ученици во основни училишта во Република Северна Македонија во 2024 година

Утврдена состојба	Основни училишта									
	Вкупно		I одд.		III одд.		V одд.		VII одд.	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Вкупно прегледани	49072	100,0	12718	100	12637	100	11668	100	12049	100
Чистота на телото - лоша	647	1,3	54	0,4	198	1,6	192	1,6	203	1,7
Вошливост	15	0,0	4	0,0	8	0,1	2	0,0	1	0,0
Држење на телото - лоша	2527	5,1	507	4,0	546	4,3	761	6,5	713	5,9
Развиеност на телото - лоша	1712	3,5	324	2,5	424	3,4	457	3,9	507	4,2
Хранетост на телото - лоша	5242	10,7	1098	8,6	1283	10,2	1545	13,2	1316	10,9
Дефор.на рбет.столб и град кош	8129	16,6	1546	12,2	2205	17,4	2183	18,7	2195	18,2
Дефор.на стопалото	6501	13,2	2298	18,1	1528	12,1	1516	13,0	1159	9,6
Дефор.на други делови	627	1,3	255	2,0	133	1,1	153	1,3	86	0,7
Пречки на видот и мотилитет	5117	10,4	1109	8,7	1399	11,1	1271	10,9	1338	11,1
Оштетување на слухот	92	0,2	8	0,1	20	0,2	12	0,1	52	0,4
Кариес	6646	13,5	1671	13,1	1853	14,7	1514	13,0	1608	13,3
Парадентопатија	20	0,0	6	0,0	0	0,0	2	0,0	12	0,1
Ортодонски аномалии	1860	3,8	174	1,4	492	3,9	608	5,2	586	4,9
Срцеви Конгенитални	50	0,1	13	0,1	17	0,1	5	0,0	15	0,1
мани Стечени	12	0,0	9	0,1	3	0,0	0	0,0	0	0,0
Психичка развиен.недоболна	181	0,4	62	0,5	50	0,4	43	0,4	26	0,2
Говорни мани	605	1,2	327	2,6	120	0,9	107	0,9	51	0,4
Хемо- Под 10гр%	1594	3,2	332	2,6	700	5,5	211	1,8	351	2,9
глобин Вк.прегледани	35520	72,4	10220	80,4	5838	46,2	9683	83,0	9779	81,2
Албумен Позитивен	495	1,0	138	1,1	99	0,8	102	0,9	156	1,3
во урина Вк.прегледани	21690	44,2	5265	41,4	5792	45,8	4944	42,4	5689	47,2
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Алергиски Да	11	0,0	2	0,0	2	0,0	4	0,0	3	0,0
заболувања Вк.прегледани	15	0,0	2	0,0	3	0,0	6	0,1	4	0,0
Сите ост.хрон.патол.состојби	653	1,3	204	1,6	135	1,1	157	1,3	157	1,3

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 6 Утврдена сосотојба при извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2024 година

Утврдена состојба	Средни училишта						Студенти	
	Вкупно		I клас		IV клас		Број	%
	Број	%	Број	%	Број	%		
Вкупно прегледани	16574	100	9110	100	7464	100	54	100
Чистота на телото - лоша	291	1,8	148	1,6	143	1,9	0	0,0
Вошливост	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Држење на телото - лоша	1342	8,1	673	7,4	669	9,0	0	0,0
Развиеност на телото - лоша	308	1,9	168	1,8	140	1,9	0	0,0
Хранетост на телото - лоша	1134	6,8	665	7,3	469	6,3	0	0,0
Дефор.на рбет.столб и град кош	2057	12,4	1267	13,9	790	10,6	0	0,0
Дефор.на стопалото	1383	8,3	977	10,7	406	5,4	0	0,0
Дефор.на други делови	352	2,1	155	1,7	197	2,6	0	0,0
Пречки на видот и мотилитет	1349	8,1	743	8,2	606	8,1	0	0,0
Оштетување на слухот	21	0,1	19	0,2	2	0,0	0	0,0
Кариес	2189	13,2	1060	11,6	1129	15,1	0	0,0
Парадентопатија	93	0,6	48	0,5	45	0,6	0	0,0
Ортодонски аномалии	601	3,6	395	4,3	206	2,8	0	0,0
Срцеви Конгенитални	38	0,2	19	0,2	19	0,3	0	0,0
мани Стечени	7	0,0	6	0,1	1	0,0	0	0,0
Психичка развиен.недоболна	26	0,2	8	0,1	18	0,2	0	0,0
Говорни мани	39	0,2	14	0,2	25	0,3	0	0,0
Хемо- Под 10гр%	364	2,2	260	2,9	104	1,4	0	0,0
глобин Вк.прегледани	10294	62,1	5829	64,0	4465	59,8	0	0,0
Албумен Позитивен	99	0,6	62	0,7	37	0,5	0	0,0
во урина Вк.прегледани	4324	26,1	2942	32,3	1382	18,5	0	0,0
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Алергиски Да	3	0,0	0	0,0	3	0,0	0	0,0
заболувања Вк.прегледани	3	0,0	0	0,0	3	0,0	0	0,0
Сите ост.хрон.патол.состојби	346	2,1	177	1,9	169	2,3	0	0,0

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ